

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Rendészettudományi Doktori Iskola

TÉZISFÜZET

Mogyoródi Gergely:

A rendőrség hivatásos állománya kiválasztásának vizsgálata

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetője

Témavezetők:

Prof. Dr. Fórizs Sándor

Dr. Malét-Szabó Erika

Budapest, 2022

Tartalomjegyzék

1. A tudományos probléma megfogalmazása és a kutatás kérdései	2
2. A kutatás hipotézisei	4
3. A kutatás céljai.....	6
4. A kutatási módszerek áttekintése.....	7
5. Az elvégzett vizsgálat tömör leírása fejezetenként.....	9
6. Összegzett következtetések.....	11
7. Új tudományos eredmények	12
8. Ajánlások és a kutatási eredmények felhasználhatósága	13
9. A szerző publikációs jegyzéke.....	17
10. Önéletrajz	19

1. A tudományos probléma megfogalmazása és a kutatás kérdései

A társadalmi változások alakítják a rendvédelmi szervekkel szemben támasztott igényeket, amihez a rendőrségek folyamatosan alkalmazkodnak. Az alkalmazkodási folyamatok kihatnak a feladatkörökre, ezek pedig eltérő követelményeket állítanak a személyzettel szemben. A kiválasztási rendszerek ilyen aspektus szerinti vizsgálata (az idevonatkozó adatok felkutatása, szintetizált leírása, rendszer- és folyamatszempléttel történő elemzése), az eredmények összevetése tudományos munka, ennek az értekezésnek a legfőbb feladata.

A felvázolt problémakör vizsgálatához az alábbi vonalvezető kérdéseket alkalmaztam:

1. Milyen a külföldi rendőrség szervezeti felépítése?
2. Mekkora a külföldi rendőrség létszáma?
3. Milyen az állomány összetétele?
4. Hogyan, milyen módszerekkel toboroznak?
5. Hogyan épül fel a hivatásos állomány kiválasztási rendszere?
6. Mi a kiválasztás folyamata?
7. Milyen képzésre történik a kiválasztás?
8. Melyek a [kiválaszthatósági](#) kritériumok?
9. Milyen [alkalmasságvizsgálatokat](#) alkalmaznak?
10. A kiválasztási rendszer a környezeti hatásokhoz hogyan alkalmazkodik?

A szakanyagok feldolgozása során további két területet azonosítottam. Az egyik a közelmúltban, 2015 és 2020 között megjelent nemzetközi szakirodalom (globális szinten, külföldi szaklapokban, angol nyelven publikált művek) trendjeinek vizsgálata, a második pedig a hazai rendőrség toborzáshoz kapcsolódó **közösségi média** elemzése. A külföldi gyakorlatok kutatásához viszonyított volumenük miatt ezekre a tárgykörökre kiegészítő kutatásként tekintettem.

A **nemzetközi szakirodalom** ismérvei jelzik azt, hogy miként változik a rendőrséggel kapcsolatos elvárásrendszer és a kívánatos szerepfelfogás. Ennek kutatása során olyan kérdéseket vizsgáltam, mint:

1. A rendőrök kiválasztása a nemzetközi szakirodalomban hogyan jelenik meg?
2. Melyek az elmúlt időszak hangsúlyos területei?
3. Milyen tudományos mutatók jellemzik a releváns nemzetközi szakirodalmat?

4. Ebben a körben hogyan reprezentálódnak a magyar szerzők, intézmények és publikációk?

Az **online tér** jelentősége az élet minden területén megnövekedett, amiben különleges szerepe van a különböző közösségi média felületeknek. Ezeknek a kiaknázása a rendőrség toborzása, a célcsoportok megszólítása szempontjából fontos feladat lehet, amellyel eddig a szakirodalom érdemben nem foglalkozott. A kiválasztás fogalomrendszerének online felületen való megjelenését kutatva az alábbi vonalvezető kérdésekre kerestem választ:

1. A közösségi médiában (közvetetten a köztudatban) megjelenik-e a rendőrök kiválasztása?
2. Ha igen, akkor mely aspektusai?
3. Hol, mely felületen és milyen mértékben?

2. A kutatás hipotézisei

1. *A nemzetközi szakirodalom a rendőrök kiválasztásával a toborzás, az alkalmasságvizsgálatok, illetve a képzés kapcsán foglalkozik, a publikációk túlnyomó részben angolszász országokból (az Egyesült Államokból, valamint az Egyesült Királyságból) származnak.*

A hipotézisem azon alapult, hogy a hazai szakirodalom ennek megfelelően megszerezhető. A nemzetközi publikációk között az angol nyelv alkalmazása elterjedt, de feltételezésem szerint az anyanyelv miatt az angolszász intézményi vagy szerzői kötődés lehet a domináns jellemző.

2. *A rendőrök kiválasztása a hazai közösségi médiában a rendőrség létszámhelyzetével összefüggésben jelenik meg, a szakmai tárgykörökkel, így például az alkalmasságvizsgálatokkal vagy a személyi feltételekkel a társadalom nem foglalkozik.*

A rendőrség a közösségi médiát a közelmúltban kezdte el használni, emiatt feltételezhetően az utánpótlás-biztosításban betöltött szerepe sem lehet jelentős.

3. *A vizsgált országokban a rendőrségek sajátos jellemzőkkel (különböző létszámmal, szervezeti irányítási mechanizmusokkal, beosztási struktúrával stb.) rendelkeznek, de a társadalmi rendeltetésük és a fő tevékenységi körük alapjaiban megegyezik, ezért feltételezhetően az egyes kiválasztási rendszerek közel azonos módon épülnek fel.*

A kiválasztási folyamatok a társadalmi igényekből és a szervezeti kultúrából származó egyedi jellemzők mellett azonos sémák szerint működnek. Ez az alkalmassági feltételek esetében testi, lelki és erőnléti megfelelést, valamint az ennek meglétét ellenőrző, a jelentkezőket meghatározott szempontrendszer szerint differenciáló kiválasztási folyamatot, illetve egy betöltendő beosztástól függő képzést és próbaidő teljesítését jelenti.

4. *Az időről időre alakuló külső környezeti elvárásoknak megfelelően (például politikai célok teljesítése, létszámbiztosítási-igények, személyzet utánpótlására ható mechanizmusok) változik a rendőrséggel szemben támasztott követelményrendszer, ezzel összefüggésben a rendőrök kiválasztása.*

Feltételezhetően a külső környezeti hatások miatt módosul a rendőrségek kiválasztási rendszere. A társadalmi folyamatoknak és a technika fejlődésének köszönhetően változik a rendészet és a rendőri tevékenység jellege, a rendőrrel alkotott kép átalakul, ennek során a fizikum szerepe csökken, a pszichikai kompetenciák jelentősége nő. Ez a jelenség megmutatkozik a különböző szelektációs folyamatokban is, ahol a felvételre jelentkezőket elsődlegesen a szellemi képességek, másodsorban a fizikai alkalmasság (teljesítményük) alapján differenciálják.

3. A kutatás céljai

A hipotézisekkel összhangban négy kutatási célt állítottam fel. Ezek az alábbiak:

1. A szakirodalmat felkutassam és megvizsgáljam, az ismereteket rendszerezem, ezáltal olyan tudásanyagot hozzak létre, ami a kutatók vagy a gyakorlati szakemberek számára hasznos lehet. Ennek részeként a külföldi szaklapokban, angol nyelven megjelent szakirodalom trendjeit és aktualitásait tudományometriai szempontok szerint elemezzem, feltárjam a publikációk fontosabb jellemzőit;

2. A disszertáció kulcsfogalmainak felhasználásával megvizsgáljam a hazai rendőrök kiválasztásának közösségi médiában betöltött szerepét, kimutassam, hogy az idekapcsolódó kérdések a különböző online felületeken hogyan, milyen arányban jelentek meg;

3. A külföldi rendőrségek hivatásos állományú tagjait kiválasztó rendszereket a szervezeti és a személyi állomány jellemzőivel együtt felkutassam, egységes szempontrendszer alapján összesítsem, a különböző gyakorlatokról átfogó rendszerképet alkossak, majd ezek vizsgálatából következtetéseket vonjak le;

4. Feltárjam a külföldi rendőrségek létszámbiztosítási nehézségeit (például toborzási gondok, hivatás iránti kereslet hiánya, fluktuáció stb.), azonosítsam a háttérben megjelenő folyamatokat, a problémák kezelésének módját és ennek hatásait. Ezek felhasználásával kimutassam, hogy a személyzet-utánpótlással kapcsolatos kihívások állandó jelenségek, időről időre eltérő okból és mértékben jelennek meg, amelyek komplex értékelésében a külföldi gyakorlatok tanulmányozása jelentős segítséget tud nyújtani.

4. A kutatási módszerek áttekintése

A szakirodalom kutatása és vizsgálata

A szakirodalom kutatás során a releváns nyomtatott és elektronikus publikációkat összegyűjtöttem, amelyekből összefoglalót készítettem. A szakanyagok feltárását könyvtári és egyetemi repozitóriumok, valamint az általában ismert hazai és külföldi tudományos adatbázisok segítségével végeztem el.

A nemzetközi szakirodalom tudományometriai vizsgálata

A nemzetközi szakirodalom elemzéséhez az **Elsevier kutatástámogató szolgáltatásait** (Scopus, ScienceDirect, SciVal) alkalmaztam. A **SciVal** kutatástámogató funkciói közül az áttekintőt, valamint a trendelemzőt használtam. Ehhez a **Scopus**-ban előzetesen elvégeztem a szakirodalom kigyűjtését. A vizsgált időszaknak a 2015–2020 közötti periódust határoztam meg.

A kutatási téma közösségi médiában való megjelenésének vizsgálata

A hazai közösségi médiaelemzés a **Sentione** programot használtam, amely kulcsszavas keresés alapján automatizált elemzéseket végez. A fogalomtár meghatározását a tudományos és szakmai életben ismert kulcsszavakkal hajtottam végre. A Sentione az adatokat három évre visszamenően képes gyűjteni és elemezni, emiatt a vizsgált időszak kezdeteként 2017. június 1-jét, befejező dátumaként 2020. február 29-et határoztam meg.

A nemzetközi gyakorlatok vizsgálatának kutatási módszerei (kérdőív és interjú alkalmazása)

A külföldi rendőrségek gyakorlatát **angol nyelvű interjúk felvételével, valamint angol nyelvű kérdőívek** szétküldésével vizsgáltam. A **kérdőív** szerkezete követte a klasszikus felépítést (bevezető, érdemi, befejező szakaszokból áll) (Hornyacsek, 2014, 94.), összesen 31 kérdés szerepelt benne, ebből 10 mellék, 21 fő kérdésként került megfogalmazásra. A mellékkérdések a külföldi rendőrség szervezetére, a személyi állomány összetételére és a képzés jellegére irányultak. A főkérdések a toborzás és a kiválasztás megismerését szolgálták. A kérdéssorom külföldi szervek felé történő terjesztéséhez két platformot vettem igénybe. Ezek közül az egyik az Europol Magyar Összekötő Iroda segítségével az Europol (a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége) hasonló irodái felé továbbított, úgynevezett „out-of-mandate

request” formájában történt, a másik pedig a Cepol Magyar Nemzeti Iroda segítségével zajlott. Emellett a kérdőívet a hazánkba delegált lengyel rendőri összekötő részére is megküldtem.

A **strukturált interjú** bevezető kérdései – követve a kérdőív szerkezetét – az alany személyére irányultak (nem, kor, nemzetiség, munkáltató), a kiegészítő kérdések (9) pedig a külföldi rendőrség szerkezetére, személyi állományára, képzésére. Utóbbiak szintén a kiválasztással kapcsolatban beszerzett információk értelmezésére, kontextusba helyezésére vonatkoztak. A főkérdések (18), azaz a harmadik szakasz a toborzásra, a szolgálati viszony létesítésére és akadályaira, az alkalmasságvizsgálatokra, a fluktuációra, valamint a személyes élményekre irányultak. A válaszadás formája nyílt volt, azonban az egységes és megfelelő értelmezés, valamint az interjúk könnyebb feldolgozása érdekében néhány kérdést példákkal segítetttem. Az interjúkat külföldi rendőrtisztekkel vettem fel.

A kutatási adatok elemzése

Az Elsevier, illetve a Sentione is olyan kutatást támogató informatikai szoftverek, amelyek gépi adatgyűjtésre és adatelemzésre, valamint az elemzett adatok grafikai megjelenítésére egyaránt képesek. Ennek megfelelően az adatelemzést a nemzetközi szakirodalom, valamint a közösségi média elemzését ezeknek a programoknak a segítségével hajtottam végre. A szakirodalomból, valamint az elektronikus forrásokból származó ismeretek szintetizálását, a kérdőívek és az interjúk segítségével nyert adatok feldolgozását, illetve a statisztikai adatok szemléltetését manuálisan hajtottam végre. Az elemzésekhez strukturált adatszoportosítást (grafikonok és táblázatokban történő megjelenítés) alkalmaztam, emellett olyan szemléltető ábrákat készítettem, amelyek segítik a következtetések levonását, egyszerűsítik az adatok átláthatóságát, javítják a feldolgozás minőségét.

5. Az elvégzett vizsgálat tömör leírása fejezetenként

A disszertációt **öt fejezetre** osztottam. Az **első fejezet** a toborzásra, a kiválasztásra, valamint annak módszereire vonatkozó **szakirodalmi megállapításokat** rendszerezi, amit a **nemzetközi szakirodalom kutatásával** összefüggő eredményeimmel egészítettem ki. Az idevonatkozó kérdésekkel hazai és külföldi publikációk tömege foglalkozik, amelyek között élesen elkülöníthetők a versenyszférát és a közszolgálatot érintő anyagok. A téma tudományterületi érintettsége változatos, de a kiválasztás döntés-előkészítő szerepe miatt a vezetéstudomány, valamint az alkalmasságvizsgálatok dominanciájának köszönhetően az orvosi tudományok és a pszichológia különös jelentőséggel bírnak. A kiválasztással foglalkozó nemzetközi szakirodalomban közel 300 releváns publikációt azonosítottam, amelyeknek a tudománymetriai jellemzőit egységes szempontok szerint megvizsgáltam. Ez alapján megállapítottam, hogy a rendőrök kiválasztásával foglalkozó nemzetközi szakanyagok túlnyomó részben angolszász országok kutatóitól (intézményeitől) származnak, elsősorban társadalomtudományi kérdésekkel foglalkoznak, az alkalmasságvizsgálatoknak köszönhetően fontos szerepe van a pszichológiának, illetve az orvosi tudományoknak. Összeségében tehát a kiválasztással foglalkozó nemzetközi szakirodalom a hazai publikációkhoz hasonlóan tagozódik, társadalom- és orvosi tudományi aspektusok szerint alkalmassági, képzési és toborzási kérdéseket vizsgál.

Ezután a **második fejezetben** a **magyar rendőrség kiválasztási rendszerének** tanulmányozására megvizsgáltam a szakirodalmat és a vonatkozó joganyagokat, ezen kívül adatkéréssel fordultam az Országos Rendőr-főkapitánysághoz. Ezek segítségével megállapítottam, hogy a rendőrség a toborzás tekintetében nincs könnyű helyzetben, a személyzetbiztosító feladatoknak erősödő és állandó figyelmet kell kapnia. A toborzás szabályozott, sokrétű és összetett folyamat. Az elmúlt évek társadalmi kihívásai miatt – politikai akaratra – a rendőrség létszámát bővíteni kellett, ezért a képző intézmények átalakulása mellett újabb képzésformák jelentek meg, különböző célcsoportok megszólításával erőteljes toborzási kampányok zajlottak le, a toborzási módszerek az online térben bővültek. A létszám összességében növekedett, azonban a statisztikákból, valamint a forráselemzésből az is észlelhető, hogy erre kifejezetten nehéz külső környezetben, kihívást jelentő munkaerőpiacon, átalakuló jogszabályi környezetben, a rendőri hivatás iránt érdeklődés csökkenése mellett került sor. A toborzással összefüggésben, mesterséges intelligenciát alkalmazó program segítségével, kulcsszavak használatán keresztül felkutattam és megvizsgáltam a hazai **online tér számszerű jellemzőit**. Ennek során azt állapítottam meg, hogy a közösségi médiában a rendőr és a

rendőrség sokféle kontextusban megjelenik, azonban a toborzással, a rendőrré válás feltételeivel vagy az alkalmassági kritériumokkal semleges érzelmi tartalom mellett elhanyagolható mértékben foglalkoznak.

A dolgozat **harmadik fejezetében** a **közép-európai országok** közé tartozó Csehország, Lengyelország, Szlovénia, Lengyelország, Ausztria, Svájc és Németország **rendőrségeinek hivatásos állományú tagjainak kiválasztását** a szakirodalmi megállapítások, az elektronikus források, valamint a nemzetközi közegben alkalmazott kérdőívek és interjúk segítségével vizsgáltam. A kutatási adatokat azonos struktúrában rendszereztem. A feldolgozást a kontextusba helyezéssel kezdtem, ami a kiválasztási folyamatok értelmezéséhez elengedhetetlen volt. Másodikként a toborzás jellemzőit, így különösen a módszereket, az esetleges kihívásokat és a jelentkezés módját foglaltam össze. Ezt követte az alaki kritériumokról és a differenciálásról összegyűjtött információk szintetizálása. Elkülönült alcímbe rendeztem az alkalmasságvizsgálatokat, majd végezetül a képzési struktúrákkal és a próbaidő kérdésével foglalkoztam. További alrészeket alkalmaztam a német és a svájci rendszerek esetében, amire az ottani szisztémák komplexitása miatt volt szükség.

Az értekezés **negyedik fejezete** a **szigetországok** (Írország, Egyesült Királyság országai (Anglia és Wales, Skócia, Észak-Írország), Málta, Ciprusi Köztársaság) hivatásos állományú tagjainak kiválasztásával foglalkozó kutatási adatokat foglalja össze, amiket a szakirodalmi megállapítások, az elektronikus források, valamint a nemzetközi közegben alkalmazott kérdőívek segítségével gyűjtöttem össze. A kutatási adatok strukturálása követte a harmadik fejezetben alkalmazott metodikát. A feldolgozást a szervezetre és a személyi állományra vonatkozó bemutatással kezdtem, majd a toborzás jellemzőit, így különösen a módszereket, az esetleges kihívásokat és a jelentkezés módját írtam le. Ezután a jelentkezési feltételeket, a kiválaszthatósági kritériumokat és a kiválasztás folyamatát tárgyaltam. Végezetül az alkalmasságvizsgálatokkal, továbbá a képzési struktúrákkal és a próbaidő kérdésével foglalkoztam.

A dolgozat **ötödik fejezete** a kutatásból származó ismeretek és a megállapításaim összefoglalására szolgál. Ebben a részben rendszerezem a disszertáció egyes fejezeteinek végén megfogalmazott részkövetkeztetéseket. Ugyanitt utalok az elméleti ismeretek és a kutatási adatok kapcsolatára, emellett külön-külön értékelem a hipotézisekben megfogalmazott állítások alátámasztottságát, valamint a kutatási célok megvalósulását.

6. Összegzett következtetések

A kutatásom elvégzéséhez négy hipotézist állítottam fel, amelyekkel kapcsolatban a következő összefoglaló megállapítások tehetők.

A rendőrök kiválasztásával foglalkozó nemzetközi szakirodalom tudománymetriai jellemzőinek (szerzők, intézmények, idézettség, országok, tudományterületek) azonosítása és elemzése alapján kimutattam, hogy a főleg angolszász területről származó publikációk a hazai szakanyagokhoz hasonlóan társadalom- és természettudományi aspektusok szerint foglalkoznak az alkalmasság, a képzés és a toborzás kérdéseivel. A megállapításaim igazolják azt a hipotézisemet, amely szerint a kiválasztás külföldi szakirodalmának hangsúlyos területei a toborzás, az alkalmasságvizsgálatok és a képzés, illetve hogy a publikációk jellemzően angolszász országokból származnak.

A rendőrök kiválasztásának hazai közösségi médiában történő megjelenését vizsgálva megállapítottam, hogy abban a közegben a témakörhöz kapcsolódó fogalomrendszer elhanyagolható mértékű, míg a rendőrség létszámkérdései markánsabb figyelmet kapnak. A kutatási adatok alátámasztották azt az előfeltételezésemet, miszerint az online térben a rendőrök kiválasztásának szakmai tárgyköreivel a társadalom nem foglalkozik.

A külföldi rendőrségek hasonló társadalmi rendeltetése és fő tevékenységi köre alapján azt feltételeztem, hogy az egyes kiválasztási rendszerek közel azonos módon épülnek fel. Tudományos módszerekkel sikerült kimutatnom és igazolni, hogy a vizsgált országok rendőreinek kiválasztása ugyanazt a célt szolgálja, a folyamatokat hasonló sémák jellemzik, a szervezeti sajátosságok mellett egyaránt megtalálhatók a kiválaszthatósági kritériumok, a jelentkezőket differenciáló alkalmasságvizsgálatok és a jövőbeli beosztáshoz kapcsolódó felkészítés.

A külső környezeti változások hatással vannak a rendőrséggel szemben támasztott követelményekre, emiatt azt feltételeztem, hogy ezzel összefüggésben módosulnia kell a rendőrök kiválasztásának is. A hipotézisemet igazolva megállapítottam az erőnlét hangsúlyának csökkenését, viszont a szellemi kompetenciák jelentőségének növekedését, ami tetten érhető a szakirodalom jellemzőiben és a rendőrségek kiválasztási gyakorlatában.

7. Új tudományos eredmények

1. Végrehajtottam a rendőrök kiválasztásával foglalkozó 2015–2020 közötti időszakban publikált nemzetközi szakirodalom tudományometriai elemzését. Ennek révén elsőként tártam fel, hogy a rendőrök kiválasztásához szorosan kapcsolódó kérdéskörökkel mely tudományterületek, kutatók és oktatási intézmények, milyen mértékben foglalkoztak.
2. A 2017. június 1. és 2020. február 29. közötti időszakra vonatkozóan gépi feldolgozással megvizsgáltam a rendőrök kiválasztásához kapcsolódó kérdéskörök megjelenését a hazai közösségi médiában. Ezzel kapcsolatban elsőként állapítottam meg, hogy az online térben a rendőr és a rendőrség sokféle kontextusban, ehhez képest a szelekció szakkérdései, így a toborzás, a rendőrré válás feltételei vagy az alkalmassági kritériumok elhanyagolható mértékben jelennek meg.
3. A vonatkozó szakirodalom felkutatásával, illetve vizsgálatával, valamint kérdőívekkel és interjúkkal végzett adatgyűjtés révén elsőként tártam fel, hogy a kutatással érintett országokban a rendőrök kiválasztása közel azonos sémák szerint működik, amelynek része a toborzás, a jelentkezési folyamat, az alkalmasságvizsgálat, a jelentkezők differenciálása és a képzés.
4. A külföldi rendőrségek kiválasztási rendszereinek empirikus vizsgálatával elsőként állapítottam meg, hogy ugyanolyan célok elérésére többféle módszeregyüttes alkalmazható, a folyamatok a rendőrökkel, valamint a rendőrséggel szemben támasztott követelményekkel és a tudomány fejlődésével összhangban változnak, ami megmutatkozik a kritériumrendszerek enyhülésében, a fizikai feltételek hangsúlyának csökkenésében, a szellemi kompetenciák jelentőségének növekedésében.
5. A hazai és a külföldi rendőrségek kiválasztásának tudományos eljárásokkal történt elemzését követően azonosítottam, majd kidolgoztam a magyar folyamatok optimalizálását segítő eljárásokat, javaslatot tettem ezek alkalmazására.

8. Ajánlások és a kutatási eredmények felhasználhatósága

A dolgozat elkészítéséhez széleskörű **szakirodalmi** kutatást hajtottam végre, a hipotéziseim igazolásához jelentős mennyiségű tudásanyagot szintetizáltam. Az így felhalmozott ismeretek összessége segítséget jelenthet a témakörrel foglalkozó kutatóknak, támogathatja a gyakorló szakemberek hétköznapi feladatainak magasabb szintű ellátását.

A nemzetközi közegben alkalmazott **interjúk és kérdőívek** tapasztalatai egyedinek tekinthetők, azok a hasonló adatgyűjtésben érdekelt kutatók számára kiindulási alapként hasznosíthatók lehetnek. Ezek közül leginkább a külföldre kihelyezett magyar, illetve a Magyarországra telepített külföldi összekötő tisztviselők alkalmazásának kutatásokban történő bevonásának lehetőségét tartom érdemesnek hangsúlyozni. Az Elsevier és Sentione **kutatástámogató szolgáltatásai** több területen, sokrétűen alkalmazhatók, gyors és megbízható adatszintetizálásra, információfeldolgozásra képes rendszerek, amelyeket az elméleti és gyakorló szakemberek számára egyaránt ajánlani tudok.

A **nemzetközi szakirodalom** feldolgozásából látható, hogy a külföldi kutatások tárgya több ponton egyezést mutat a hazai gyakorlat modernizálását és fejlesztését célzó projektekkal. Ez abból a szempontból is jelentőséggel bír, hogy a vizsgált rendőrségekre egyaránt jellemző az utánpótlási nehézség. Az itthoni rendőrök kiválasztásával foglalkozó kutatások és azok eredményei jelentősnek tekinthetők, nemzetközi szinten történő publikálásuk fokozása előmozdíthatja az azonos területen dolgozók együttműködését, a feleket egyaránt érintő problémák szélesebb körű megoldását.

A **közösségi média elemzéséből** származó adatoknak, az abból levont következtésnek leginkább visszacsatoló értéke van abban a tekintetben, hogy az online tér a magyar rendőrök toborzása szempontjából egy magasabb szintű kiaknázásra váró olyan terület, ami a jövő generációnak megszólításában kulcsfontosságú lehet.

A hivatásos állományú rendőrök **kiválasztási gyakorlata** közel azonos jellemzők szerint épül fel, mégis a bevalás valószínűsítésének növelése többféle eljárásrend útján, eltérő módszeregyüttessel érhető el. Ez abból a szempontból kifejezetten érdekes, hogy Európában számtalan olyan terület van, ami a rendőri munka harmonizálására irányul, azonban ebben a kérdéskörben ilyen irányú törekvések nem születtek. A jövőben több tudományterület bevonásával végzett, további országok hasonló irányú kutatása az ismeretek rendszerezésén túl **alkalmas lehet akár egy hiánypótló ajánlásrendszer kidolgozására.**

A rendőrök kiválasztása összetett, erősen környezetfüggő, sok szempontból érzékeny kérdéskör, amit állandó változás és alkalmazkodás jellemez. A társadalmi folyamatok, a

tudományos és technikai fejlődés révén a rendőrök szerepe, illetve a rendőrökkel szemben támasztott elvárások átalakulnak, ami kihat a szelekcióra. Ennek a jelentőségét szem előtt tartva meglátásom szerint a disszertáció a kiválasztással foglalkozó szakterületeknek azt az üzenetet is közvetíti, hogy a témakör komplexitása miatt a globalizált és átalakulóban lévő világ változásait együtt kell figyelemmel kísérni, el kell fogadni, hogy nincsenek kőbe vésett megoldások, az alkalmazkodással járó átalakulást közösen kell menedzselni.

A külföldi rendőrségek hivatásos állományú tagjainak kiválasztásában megítélésem szerint több, a hazai rendszerben adaptálásra alkalmas gyakorlat azonosítottam. Ezek a következők:

1. A magyar rendőrség sokféle módszerrel végez toborzást, azonban a közösségi média területének kihasználásában további fejlesztésekre van szükség. Ennek része lehetne az angol és walesi, valamint német (bajor) rendőrségek által használt alkalmasság-ellenőrző kérdőív fejlesztése, integrálása. Ez segítséget jelenthetne az önellenőrzésben, pozitív hatást gyakorolna a kiválaszthatósági szempontoknak nem megfelelő jelentkezők, illetve a pályát rövid időn belül elhagyók számának csökkentésére, valamint a rendszer gazdaságos működésére.

2. A német és az osztrák rendőrségeknek fontos toborzási célcsoportját képezik az élsportolók, akiknek külön bemeneti és képzési rendszert működtetnek. A különböző sportok és a rendőri felkészítés eltérő fizikai megterheléssel járnak, emiatt másféle felkészültséget igényelnek, azonban ezek a személyek a kihívásoknak jelentős valószínűséggel képesek megfelelni, ezért megfontolandó ennek a csoportnak a megszólítására, kiválasztására és felkészítésére egy külön eljárásrend létrehozása. Alkalmazásuk nem csak a toborzás, hanem a szervezeti reprezentáció szempontjából is jelentőséggel bírhat.

3. A német területeken kiemelt szerepet fordítanak a szülők és a tanárok meggyőzésére, rajtuk keresztül a célcsoportok elérésére. A pályaorientáció részeként ennek itthon is jelentősége van, azonban célszerű lehet a hangsúlyosság növelésével (például kiadványok létrehozásával) járó előnyöket megvizsgálni.

4. Az intézményi nyílt napok a magyar rendőrök toborzásának a részét képezik. Motiváló hatása lehet a bajor rendőrség által alkalmazott, fizetett újoncprogramnak, ahol az érdeklődők a nyílt napokhoz képest valóságosabb, élménygazdagabb tapasztalatokat szerezhetnek a rendőri munka mindennapjairól.

5. A lengyel rendőrök kiválasztási rendszerében a jelentkezők differenciálása során szerzett eredményeket megtartják, ezeket a következő toborzási időszakokban a pályázók felhasználhatják. Egy hasonló szisztéma itthoni bevezetése kompenzálhatná az erősebb és gyengébb felvételi időszakok közötti különbségeket, pozitív hatást gyakorolhatna a létszámbiztosításra.

6. Több vizsgált rendőrség gyakorlatában megjelennek feladatspecifikus toborzási és kiválasztási folyamatok, ahol a bekerülési feltételek markánsan alacsonyabbak, a képzési idők jelentősen rövidebbek. Idehaza hasonló szisztéma a határvadászok kapcsán működött. Kiemelt feladatok esetén, a megfelelő létszám elérése érdekében megfontolandó a szigorú kiválaszthatósági és alkalmassági feltételek további csökkentésének a vizsgálata, például alacsonyabb végzettségi vagy fizikai alkalmassági követelmények előírása.

7. A rendőrnek való jelentkezésnek különböző formái léteznek, ezek között jellemzően az elektronikus eljárások az elterjedtek. Célszerű a magyar folyamatokat is lehetőség szerint központosítani, a papírmentes és automatizált adatfeldolgozás irányába elmozdítani, ezeket előtérbe helyezni.

8. A kiválaszthatósági feltételek között több rendőrség külföldi állampolgárok alkalmazását is lehetővé teszi, esetenként humán erőforrást más országok területéről toboroznak. A hazai feltételrendszer ilyen irányú változtatására külön kutatást lenne célszerű elvégezni annak megállapítására, hogy potenciálisan vannak-e olyan területek, ahonnan érdemi mennyiségű határon túli, magyar nyelvet beszélő és a többi elvárásnak vélhetően megfelelő személy orientálható a rendőri pályára.

9. Az életkor és a végzettség esetében eltérő előírások tapasztalhatók. Egyes helyeken már a 18. életév betöltése előtt, akár középfokú szintű végzettség nélkül is meg lehet felelni a kiválaszthatósági feltételeknek. A magyar rendőrség vonatkozásában külön vizsgálat szükséges az életkor alsó és felső határának kiterjesztésére, valamint az érettségi bizonyítványnál alacsonyabb elvárás bevezetésének a szervezetre gyakorolt várható előnyösebb és negatívabb hatások feltárására.

10. Az alkalmasságvizsgálatok költséges, idő- és energiaigényes folyamatok, amit a rendőrségek különböző módokon mérsékelnek. Egyes területeken a folyamatokat kiszervezik, máshol a minimális mértékre szorítják, vagy olyan szervezeten kívüli vizsgarendszert vezetnek be, amivel az elvárt teljesítmény megfelelően igazolható. Az itthoni rendszer tekintetében külön kutatás javasolt annak megállapítására, hogy vannak-e olyan folyamatok (például a fizikai vagy egészségi alkalmasság igazolására), amelyek a rendszeren kívül megbízhatóan megvalósíthatók, ezáltal a működés gazdaságosabbá tehető. Például előszűrőként távolról, online elvégezhető pszichológiai jellegű alkalmasságvizsgálatok vagy differenciálásra használt tudásfelmérők bevezetése, az alkalmasságvizsgálatok rendszeren kívüli elvégzése (köz- vagy magánegészségügyben, iskolarendszerben szabályozott eljárás keretében).

9. A szerző publikációs jegyzéke

- Mogyoródi, G. (2009). A bűnözés elleni háborútól a közösségi rendőrségig. A magyar rendőrség metamorfózisa a rendszerváltás után. *Rendvédelmi Füzetek*, (3), 13-44.
- Mogyoródi, G. (2013). *A szelektív eljárás kérdései hazánk rendőrségének modernizálásában*. In: Molnár Katalin (Eds.), *Társadalom – Demokrácia – Szolidaritás. Tanulmánykötet Kozáry Andrea tiszteletére*. (pp. 276-280). L'Harmattan Kiadó
- Mogyoródi, G. (2016a). Anglia és Wales hivatásos rendőri állományának kiválasztási eljárása és annak összevetése a hazai követelményekkel. *Magyar Rendészet*, 16(6), 93-108.
- Mogyoródi, G. (2016b). Az An Garda Síochána (az ír rendőrség) képzési és állománykiválasztási rendszere. *Magyar Rendészet*, 16(5), 123-137.
- Mogyoródi, G. (2018a). A rendőrök felvételi eljárása a modern rendőrség jellemzői tükrében. *Belügyi Szemle*, 66(4), 43-52.
- Mogyoródi, G. (2018b). Az interjú és a kérdőív alkalmazásának gyakorlati tapasztalatai nemzetközi közegben. *Magyar Rendészet*, 18(1), 99-108.
- Mogyoródi, G. (2018c). A rendőrök kiválasztásának hatékonysága. *Magyar Rendészet*, 18(3), 155-162.
- Mogyoródi, G. (2018d). Észak-Írország hivatásos állományú rendőreinek alkalmassági követelményei és a felvételi eljárás menete. *Belügyi Szemle – Ordinem Facere*, 1(1), 56-64.
- Mogyoródi, G. (2019a). Selection of Police Personnel: A Case Study of Slovenia. *Magyar Rendészet*, 19(4) 139-147.
- Mogyoródi, G. (2019b). Európai rendőrségek bemeneti követelményei a szervezeti és képzési jegyek tükrében: Csehország és Málta esete. *Belügyi Szemle*, 67(7-8), 133-146.
- Mogyoródi, G. (2020a). A rendőrök kiválasztási folyamatának megjelenítése a közösségi médiában. *Rendőrségi Tanulmányok*, 3(4), 82-105.
- Mogyoródi, G. (2020b). Selection of Police in Europe: Comparing the Hungarian and Polish Systems. *Internal Security*, 20(2), 247-260.
- Mogyoródi, G. (2021a). Tanulmány a Ciprusi Köztársaság Rendőrségének kiválasztási rendszeréről. *Belügyi Szemle*, 69(4), 667-681.
- Mogyoródi, G. (2021b). The Impacts of COVID-19 pandemic on the daily work of SIRENE Hungary. *European Law Enforcement Research Bulletin*, (21), 25-35. <http://bulletin.cepol.europa.eu/index.php/bulletin/article/view/439>
- Mogyoródi, G. (2021c). Rendőr kiválasztás Ausztriában. *Belügyi Szemle*, 69(S13), 126-140. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.3.8>.
- Mogyoródi, G. (2021d). A lengyel rendőrség hivatásos állományú személyzetének kiválasztási rendszere. *Belügyi Szemle*, 69(9), 1643-1658. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.9.8>.
- Mogyoródi, G. (2021e). A rendőrök kiválasztása: trendek a nemzetközi szakirodalomban. *Rendőrségi Tanulmányok*, 4(3), 61-93.
- Mogyoródi, G. (2022a). Rendőr kiválasztás Zürichben és az egyes svájci kantonokban. *Belügyi Szemle*, 70(3), 619-641. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.3.10>
- Mogyoródi, G. (2022b). Rendőr kiválasztás Bajorországban és a különböző német tartományokban. *Belügyi Szemle*, 70(3), 831-850. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.4.11>

Mogyoródi, G. (2022c). Európai rendőrségek bemeneti követelményei a szervezeti és képzési jegyek tükrében: esettanulmány Skóciáról. *Belügyi Szemle*, 70(3.k.sz.), 124-140.
<https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.SPEC.3.7>

10. Önéletrajz

Név	Mogyoródi Gergely
E-mail címek	mogyorodig@nebek.police.hu
Tanulmányok	<ul style="list-style-type: none">• Nemzeti Közszerológálati Egyetem Hadtudományi Doktori Iskola/Rendészettudományi Doktori Iskola – Doktori (PhD) képzés (2015-)• Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar - Rendészeti vezető szak (Ma) (2010 – 2012)• Rendőrtiszti Főiskola bűnügyi igazgatási szak (Ba) (2007 – 2010)
Nyelvismeret	Angol „C” felsőfok (2015) Francia „C” középfok (2006)
Szakmai tapasztalat	
Jelenlegi beosztás	főosztályvezető, r. őrnagy
Beosztás helye	Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ – Bűnügyi Együttműködési Főosztály (2020.10.-)
Korábbi beosztások	<ul style="list-style-type: none">• BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság - Gazdaságvédelmi nyomozó (2010.07.-2013.09.)• BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság - Gazdaságvédelmi Alosztályvezető (2013.10.-2015.01.)• Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ Interpol Magyar Nemzeti Iroda - kiemelt főnyomozó (2015.02-2017.09.)• Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ SIRENE Iroda – osztályvezető-helyettes (2017.10-2019.06.)

- Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ SIRENE Iroda – osztályvezető
(2019.06-2020.09.)